

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Київський електромеханічний коледж»

ПРОГРАМА
вступних випробувань з української мови та літератури

для абітурієнтів, які вступають на денну та заочну форми навчання на базі повної загальної середньої та вищої освіти та після здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, на здобуття освітнього ступеня бакалавра за спеціальностями:

151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»

141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»

РОЗГЛЯНУТО ТА УХВАЛЕНО
на засіданні циклової комісії
філологічних дисциплін
Протокол №
від «12» лютого 2020 р.
Голова циклової комісії
 (О. С. Єгорова)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з НР

(О. І. Марченко)
«12» лютого 2020 р.

Київ 2020

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Українська мова є державною мовою України. Це передбачає її пріоритетне використання в усіх сферах суспільного життя. Оволодіння українською мовою сприяє залученню до надбань культури українського народу, виробляє почуття впевненості у власних силах, допомагає свідомо мотивувати вибір майбутньої професії.

Програму з української мови та літератури для абітурієнтів розроблено на основі Закону України «Про загальну середню освіту» і Державного стандарту базової і повної середньої освіти, а також – з урахуванням чинних програм з української мови для 10-11 класів (рівень стандарту) (2017 р.) та української літератури 10-11 класів (рівень стандарту) (2017 р.).

Програму вступного випробування з української мови та літератури складено для осіб, які вступають на базі повної загальної середньої та вищої освіти та після здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста на здобуття освітнього ступеня бакалавра, на основі чинних програм з української мови та української літератури для загальноосвітніх навчальних закладів.

Для абітурієнтів, які вступають на денну та заочну форми навчання на базі повної загальної середньої та вищої освіти після здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, які відповідно до Правил прийому мають право брати участь у конкурсі за результатами вступних випробувань, проводиться вступний іспит з української мови та літератури у формі тестування відповідно до програми зовнішнього незалежного оцінювання.

Відповідно до Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, з урахуванням Загальноєвропейських рекомендацій до мовної освіти, завданнями освітньої галузі у вищій школі є подальший розвиток базових лексичних, граматичних, культурно-мовних, стилістичних, орфоепічних, правописних умінь і навичок на основі узагальнення й поглиблення знань про мову як суспільне явище, вироблення комунікативних умінь і навичок ефективного спілкування в різних життєвих ситуаціях. Тому вступним іспитом з української мови та літератури є тестування.

Вступний іспит проводиться у письмовій формі і складається з різнорівневих завдань: на визначення однієї правильної відповіді з 4-5 варіантів відповідей, завдання на встановлення відповідностей. У сумі 41 завдання, з них: 21 завдання з української мови та 20 завдань з української літератури.

При підготовці до іспиту абітурієнт повинен вдумливо опрацювати значний за обсягом теоретичний матеріал з української мови та української літератури.

Матеріал програми «Українська мова» розподілено за такими розділами: «Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис», «Способи відтворення чужого мовлення».

Матеріал програми «Українська література» розподілено за такими розділами: «Усна народна творчість», «Давня українська література», «Література кінця XVIII – початку XX ст.», «Література XX ст.», «Твори українських

письменників-емігрантів», «Сучасний літературний процес (кінець ХХ – початок ХХІ ст.)».

Зміст курсу з української мови та предметні вміння абітурієнтів

Назва розділу, теми	Знання	Предметні вміння
1. Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія.	Голосні й приголосні звуки. Позначення звуків мовлення на письмі. Співвідношення звуків і букв. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування <i>у-в, і-й</i> . Вживання м'якого знака та апострофа. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Подовження та подвоєння приголосних. Правопис слів іншомовного походження. Вживання великої букви. Правила переносу слів з рядка в рядок.	Абітурієнт повинен: <i>Визначати</i> в словах голосні, тверді і м'які, дзвінки й глухі приголосні, ненаголошені й наголошені голосні. <i>Розпізнавати</i> явища уподібнення приголосних звуків, спрощення в групах приголосних, основні випадки чергування голосних і приголосних звуків, чергування <i>у-в, і-й</i> ; ділити слова для переносу. <i>Правильно писати</i> слова з вивченими орфограмами, знаходити й виправляти орфографічні помилки на вивчені правила.
2. Лексикологія. Фразеологія.	Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Пароніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальноновживані слова. Професійна, діалектна лексика. Терміни. Застарілі й нові слова. Поняття про фразеологізми.	<i>Пояснювати</i> лексичні значення слів, <i>добирати</i> до слів синоніми й антоніми, <i>уживати</i> слова в переносному значенні. <i>Знаходити</i> у реченнях групи слів. <i>Пояснювати</i> значення фразеологізмів.
3. Будова слова. Словотвір.	Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Складні випадки правопису значущих частин слова. Словотвір. Основні способи словотворення в українській мові. Правопис складних та складноскорочених слів.	<i>Виділяти</i> закінчення слів від основи, <i>членувати</i> основу на значущі частини, <i>добирати</i> спільнокореневі слова, слова з однаковими префіксами й суфіксами; <i>розрізняти</i> форми слова й спільнокореневі слова, <i>правильно вживати</i> їх у мовленні; <i>визначати</i> спосіб творення слів.
4. Морфологія. 4.1. Іменник	Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви <i>-а(-я), -у(-ю)</i> в закінченнях іменників другої відміни. Відмінювання іменників, що мають лише форму множини.	<i>Розпізнавати</i> іменники, <i>визначати</i> їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль; <i>визначати</i> основні способи творення іменників; <i>правильно відмінювати</i> іменники, <i>відрізняти</i> правильні форми іменників від помилкових.

4.2. Прикметник	Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням. Ступені порівняння якісних прикметників. Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Особливості відмінювання прикметників (тверда й м'яка групи).	<i>Розпізнавати</i> прикметники, <i>визначати</i> їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль; розряди прикметників за значенням; <i>утворювати</i> форми ступенів порівняння якісних прикметників; <i>відмінювати</i> прикметники
4.3. Числівник. Займенник.	Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Особливості правопису числівників та займенників.	<i>Розпізнавати</i> числівники, займенники, <i>визначати</i> їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, основні способи їх творення, відмінювання, правильно <i>утворювати</i> числівники на позначення часу та дат; <i>визначати</i> особливості правопису займенників, числівників; сполучуваність числівників з іменниками.
4.4. Прислівник.	Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу	<i>Розпізнавати</i> прислівники, <i>визначати</i> їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль; <i>утворювати</i> форми прислівників; <i>знати</i> особливості правопису прислівників.
4.5. Службові частини мови	Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Правопис прийменників. Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників. Частка як службова частина мови. Правопис часток. Вигук як частина мови. Правопис вигуків.	<i>Розпізнавати</i> прийменники, сполучники, частки, <i>визначати</i> їхні морфологічні ознаки, сполучники в мовленні. <i>Знати</i> особливості правопису службових частин мови.
5. Синтаксис. 5.1. Просте речення	Тире між підметом і присудком. Розділові знаки при однорідних членах речення, відокремлених членах речення, звертаннях, вставних словах та вставлених конструкціях.	<i>Розрізняти</i> види простих речень. Правильно <i>розставляти</i> розділові знаки при однорідних членах речення, відокремлених членах речення, звертаннях, вставних словах та вставлених конструкціях.
5.2. Складне речення	Пунктограми у складносурядному реченні. Пунктограми у складнопідрядному реченні. Пунктограми у складному безсполучниковому реченні та реченні з	<i>Розпізнавати</i> складні речення різних типів, <i>визначати</i> їхню структуру, види й засоби зв'язку між простими реченнями. <i>Добирати</i> й <i>конструювати</i> складні речення. Правильно

	різними видами зв'язку.	<i>розставляти</i> розділові знаки.
6. Способи відтворення чужого мовлення	Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки при прямій мові, діалозі, цитатах.	<i>Визначати</i> в реченні з прямою мовою слова автора й пряму мову, речення з непрямою мовою; <i>замінювати</i> пряму мову непрямою; правильно й доцільно <i>використовувати</i> в тексті пряму мову й цитати; правильно <i>вживати</i> розділові знаки в конструкціях із прямою мовою та діалогом.

Зміст курсу з української літератури і предметні вміння

Назва розділу, теми	Знання	Предметні вміння
Усна народна творчість.	Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових і родинно-побутових пісень. Пісні Марусі Чурай. «Віють вітри», «Засвіт встали козаченьки». Історичні пісні. «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то хміль...». Тематика, образи, зміст народних дум та балад. «Дума про Марусю Богуславку». «Ой летіла стріла».	Абітурієнт повинен: <i>аналізувати</i> літературний твір чи його уривок, <i>розрізняти</i> види й жанри усної творчості; <i>розрізняти і називати</i> різновиди календарно-обрядових пісень; <i>аналізувати</i> зміст, образи, настрої суспільно-побутових і родинно-побутових пісень; <i>визначати</i> провідні мотиви історичних пісень; <i>характеризувати</i> образи героїв – історичних осіб; <i>визначати</i> тематику і художні особливості балад, дум, пісень Марусі Чурай; <i>виділяти</i> художні засоби.
Давня українська література	«Слово про похід Ігорів». «Повість минулих літ». Г.Сковорода. «Всякому місту - звичай і права». «Бджола і Шершень». «De libertate»	<i>Знати</i> основні теоретико-літературні поняття: художній образ, прототип, тема, ідея і мотив художнього твору; проблематика та конфлікт; композиція; <i>знати та вміти</i> визначати літературні тропи.
Література кінця XVI – початку XX ст.	І.Котляревський. «Енеїда». «Наталка Полтавка». Т.Шевченко. «Катерина». «Сон» («У всякого своя доля...») «Кавказ». «І мертвим, і живим...». «Заповіт». П.Куліш. «Чорна рада». І.Нечуй-Левицький. «Кайдашева сім'я». П.Мирний. «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» І.Карпенко-Карий. «Мартин Боруля». І.Франко. «Захар Беркут», «Чого являєшся мені у сні?», «Мойсей».	<i>Знати</i> основні теоретико-літературні поняття: сентименталізм, романтизм, реалізм, їхні ознаки; епос та його жанри; лірика, її тематичні різновиди та жанри; драма та її жанри; види комічного.
Література XX ст.	М.Коцюбинський. «Тіні забутих предків». «Intermezzo».	Визначати місце і роль митця у літературному процесі. <i>Знати</i> основні

	<p>О.Кобилянська. «Valse melancolique».</p> <p>Леся Українка. «Contra spem spero». «Лісова пісня».</p> <p>М.Вороний. «Блакитна Панна».</p> <p>Олександр Олесь. „Чари ночі”, „О слово рідне! Орле скутий !..»</p> <p>В.Винниченко. «Момент».</p> <p>Богдан-Ігор Антонич. «Різдво».</p> <p>П.Тичина. «О панно Інно...», «Ви знаєте, як липа шелестить...», «Пам'яті тридцяти»</p> <p>М.Рильський. «У теплі дні збирання винограду...».</p> <p>М. Хвильовий. «Я (Романтика)»</p> <p>Ю. Яновський. «Майстер корабля».</p> <p>В.Сосюра. «Любіть Україну!»</p> <p>В.Підмогильний. «Місто».</p> <p>Остап Вишня. «Моя автобіографія», «Сом».</p> <p>М. Куліш. «Мина Мазайло».</p> <p>А.Малишко. «Пісня про рушник».</p> <p>О. Довженко. «Зачарована Десна».</p> <p>Олесь Гончар. «Модри Камень»</p> <p>В.Симоненко. «Задивляюсь у твої зіниці», «Ти знаєш, що ти – людина», «Лебеді материнства».</p> <p>І.Драч. «Балада про соняшник».</p> <p>Григір Тютюнник. «Три зозулі з поклоном».</p> <p>Л.Костенко. «Страшні слова, коли вони мовчать», «Маруся Чурай».</p> <p>Д.Павличко. «Два кольори»</p> <p>В.Голобородько. «Наша мова».</p> <p>В. Стус. «Господи, гніву пречистого...»</p>	<p>теоретико-літературні поняття: український модернізм і його особливості; модерністські течії; художні засоби та стилістичні фігури.</p>
Твори письменників-емігрантів	<p>Є.Маланюк. «Уривок з поеми».</p> <p>Іван Багряний. «Тигролови».</p>	<p><i>Орієнтуватися</i> у творчості українських письменників-емігрантів; <i>знати</i> особливості пригодницького роману</p>
Сучасний літературний процес	<p>Загальний огляд. Основні тенденції. Постмодернізм як літературне явище.</p>	<p><i>Орієнтуватися</i> в основних тенденціях розвитку сучасної літератури; <i>визначати</i> найхарактерніші ознаки постмодернізму</p>

Структура вступного випробування з української мови та літератури

Вищі навчальні заклади I-II рівнів акредитації проводять вступні іспити з української мови та літератури на базі повної середньої загальної та вищої освіти та після здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста у формі тестування.

Досвід впровадження тестів на вступних іспитах показує, що тестування дає можливість більш об'єктивно і диференційовано оцінити знання абітурієнтів і зменшити часові витрати на їх проведення.

Загальна кількість завдань у кожному варіанті – 41, з них:

21 завдання з української мови (16 тестових завдань мають по 4-5 варіантів відповідей і 5 завдань на встановлення 4 відповідностей);

20 завдань з української літератури по 4 варіанти відповідей.

Кожна правильна відповідь зараховується як 1 тестовий бал.

*Таблиця конвертації набраних балів
відповідно до 200-бальної системи*

Максимальна кількість балів, яку може набрати абітурієнт за умови правильного виконання усіх завдань, - 56. Для виставлення остаточної оцінки за роботу в цілому набрані абітурієнтом бали конвертують у 200-бальну систему оцінювання за таким принципом:

Тестовий бал	Рейтингова оцінка 100 – 200	Тестовий бал	Рейтингова оцінка 100 – 200	Тестовий бал	Рейтингова оцінка 100 – 200	Тестовий бал	Рейтингова оцінка 100 – 200
0	не склав	11	100,0	27	156,0	43	183,0
1	не склав	12	105,0	28	158,0	44	185,0
2	не склав	13	109,0	29	160,0	45	186,0
3	не склав	14	114,0	30	162,0	46	188,0
4	не склав	15	119,0	31	164,0	47	189,0
5	не склав	16	124,0	32	166,0	48	190,0
6	не склав	17	128,0	33	168,0	49	191,0
7	не склав	18	132,0	34	169,0	50	193,0
8	не склав	19	135,0	35	171,0	51	194,0
9	не склав	20	138,0	36	173,0	52	195,0
10	не склав	21	141,0	37	174,0	53	196,0
		22	144,0	38	176,0	54	198,0
		23	147,0	39	178,0	55	199,0
		24	149,0	40	179,0	56	200,0
		25	152,0	41	181,0		
		26	154,0	42	182,0		

* Тестові бали від 1 до 10 у рейтинговій 200-бальній системі оцінюються у 80 балів.

*

*Рекомендована література
з української мови*

1. Авраменко О. Українська мова (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. – К.: Грамота, 2018.
2. Авраменко О. Українська мова (рівень стандарту): підруч. для 11 кл. – К.: Грамота, 2019.
3. Авраменко О. М. Українська мова та література: Довідник. Завдання у тестовій формі. – К: Грамота, 2011-2020.
4. Глазова О. П. Українська мова: Підручник для 10 класу. – К: Зодіак, 2010.

5. Глазова О. П. Українська мова (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. – Х.: Вид-во «Ранок», 2018.
6. Заболотний О. В., Заболотний В. В. Українська мова: Підручник для 10 класу. Рівень стандарту. – К: «Генеза», 2010.
7. Заболотний О. В., Заболотний В. В. Українська мова: Підручник для 11 класу. Рівень стандарту. – К: «Генеза», 2012.
8. Зубков М. Українська мова. Універсальний довідник. – Харків: ВД «ШКОЛА», 2009.
9. Козачук Г. О. Українська мова для абітурієнтів: навчальний посібник. – К.: Вища школа, 2007.
10. Ладоня В. О. Українська мова. Посібник для підготовки молодших спеціалістів вищих навчальних закладів. – К.: Вища школа, 2001.
11. Плющ М. Я. Українська мова: Підручник для 10 класу. – К: Освіта, 2010.
12. Тести. Українська мова. 5-12 класи/ За ред. д. філол. н. проф. Гуйванюк Н. В. – К.: Академія, 2009.
13. Юшук І. П. Українська мова. Практикум з правопису української мови. – К.: Освіта, 2007.

*Рекомендована література
з української літератури*

1. Авраменко О. М. Українська література: підручн. для 9 кл. – К.: Грамота, 2017.
2. Авраменко О. Українська література (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. / Олександр Авраменко, Василь Пахаренко. – К.: Грамота, 2018.
3. Авраменко О. Українська література (рівень стандарту): підруч. для 11 кл. / Олександр Авраменко, Василь Пахаренко. – К.: Грамота, 2019.
4. Г. Корницька Українська література, 10 клас. - Х., вид-во «Ранок», 2007 р.
5. Коваленко Л. Т. Українська література (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. /Л. Т. Коваленко, Н. І. Бершадська. – К.: УОВЦ «Оріон», 2018.
6. О. І. Борзенко, О. В. Лобусова Українська література (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. - Х.: Вид-во «Ранок», 2018.
7. П. Хропко Українська література 10 кл.: Підручник. - К.: «Освіта», 1998.
8. П. Хропко Українська література 10 кл.: Хрестоматія. - К.: «Освіта», 1998.
9. П. Хропко Українська література 11 кл. - К.: «Освіта», 1998.
10. Семенюк Г. Ф. та інші Українська література: підручник для 10 кл. – К.: Освіта, 2010.